

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 12. szám.

Hétfő, január 16.

Makfalvy Géza programbeszédje.

Nagybecskerek, január 16.

A nagybecskereki szabadelvűpárt jelöltje tegnap délután mondta el a választópolgárok előtt programbeszédjét. Körülbelül ezren hallgatták a tartalmas beszédet, mely különösen gazdasági vonatkozásaiban megérdemli az egész ország s első sorban a vidéki városok figyelmét. Nem frázishalmaz ez az alább egész terjedelmében olvasható beszéd, hanem egy olyan államférfiúnak megnyilatkozása, ki a magyar népet figyelmeztetni kívánja: hogy segíts magodon, akkor az isten is megsegít.

A beszéd, mely mint szónoki mű is kiváló, a hallgatóságra mély benyomást tett s ma az egész város közönsége meg van győződve arról, hogy Makfalvy Gézát, dacára annak, hogy időközben az egyesült ellenzék is állított jelöltet, túlnyomó többséggel fogják megválasztani országgyűlési képviselőnek.

A tegnapi gyűlésről következő tudósításunk számol be:

Kitűnő eszméje volt a vezetőségnek, hogy a tegnapi gyűlést nem valamelyik teremben, hanem a városi színházban tartották meg. Mert hol van nekünk olyan termünk, amelyikbe legalább ezer ember fér bele? Már pedig a tegnapi gyűlésen minimális számítás szerint ezer személy volt együtt. A színház nézőteréből ez alkalomból tágas terem lett, melyben a választópolgárok álltak, a páholyban pedig városunk szépeit foglalták helyet, kik tudomásunk szerint ezuttal először vettek részt a politikai életben.

Steinitzer Géza, a nagybecskereki szabadelvűpárt elnöke pont fél 4 órakor megnyitván a gyűlést, indítványozza, hogy küldötsék menjen a jelöltért.

Néhány perc múlva a hallgatóság lelkes éljenzése közben megjelenik Makfalvy Géza, ki miután az elnök a választó közönség nevében néhány szíves szóval üdvözölte s programbeszédjének elmondására felkérte, a következőkben nyilatkozott:

A programbeszéd

Uraim, t. polgártársak! (Halljuk!) Az elmúlt év gyászos betűkkel lesz beírva történetünk könyveibe. Nem pusztított bennünket külellenség, nem is tizedelte az ország lakosságát járvány, és mégis gyászosnak kell az elmúlt évet jeleznem.

Kezdem az időjárásról. Az egész országon rettentő aszály pusztított sok helyen. Az állatok eltartására szükséges takarmány egészen hiányzott, úgy hogy még a jobbmóduaknak is gondot adott az állatállományuk fenntartása, a szegények pedig sok helyen kénytelenek voltak azt eladni. Némely vidéken az éhínség sárga réme fenyegetett és rongyokba öltözött, kétségbeesett emberek hiáltoitak segélyért a maguk és gyermekeik számára. Majd a nagy aszály következtében az egész országban tüzvések pusztítottak, melyek megsemmisítették még azt a keveset is, mit a mostoha időjárás megadott.

Mindezeknek arra kellett volna bennünket ösztönözni, hogy összetartással, vállvetett munkával iparkodjunk a bajokat elhárítani. És mégis mit látunk? Visszavonást, ádáz gyűlöletet, mintha nem ugyanazon édes hazának volnánk testvérei, hanem ellenségek, a kik feladatul tűzték ki egymást anyagilag és erkölcsileg megsemmisíteni. Ezek a jelenségek kell, hogy gondoikodóba ejtsenek minden hazafit, különösen akkor, mikor más körülmények is ösztönözésre ösztönöznek bennünket. Mert, uraim, oly időt élünk, amidőn le kell térnünk a gyűlölség útjáról.

De hát mi idézte elő ezt az állapotot? (Egy hang: mi lesz a jogfolytonossággal?)

Ugy látszik a tisztelt közbeszóló oly nagy hűve a szólásszabadságnak, hogy engem nem akar beszélni hagyni. (Élénk helyeslés.)

Rátérek mindjárt: A lefolyt országgyűlésen az ellenzéki pártok felállították az ugynevezett nemzeti követelményeket és minthogy ezeket egész teljességükben kivívni nem tudták, elhatározták, hogy az obstrukcióra vagyis a ház-

szabályok szavait megtartva, de értelmüket elcsavarva, lehetetlenné tették a tanácskozást. Lehetetlenné tették különösen a költségvetés és az ujoncok megszavazását. Mi lett ennek a következménye? Először, a költségvetés megállapítása nem lévén, az önként be nem fizetett adókat nem lehetett behajtani s ezen a címen az állampénztárt ötven millió korona veszteség érte. Hogyha ez az összeg megmaradt volna az adózó polgárok zsebében, nem lett volna olyan nagy baj. De egy sem tette a takarékpénztárba, nem ruházta birtokába, vagy üzletébe, hanem elköltötte, maga sem tudja: hogyan és mire? Így ez az összeg úgy az állampénztárra, mint az egyesekre elveszett.

Az ujoncjutalék megállapítása nem lévén, időközben sorozni nem lehetett, a hadsereg létszámát csökkenteni pedig nem lehet, gondoskodni kellett tehát arról, hogy a tartalékosok behívásával a létszám kiegészíthessék. Ezer szerencse, hogy külellenség nem csapott ránk.

A beruházási költséget sem érvényesíthette a kormány és azt a sok milliót, amin vasutakat, utakat akart építeni, nem költhette el, ami nemcsak nemzetgazdasági veszteség volt, hanem sok szegény ember vesztette el így kenyerét. Hátha ezekhez a szemelvényekhez hozzáteszem, hogy ezen idő alatt a vállalkozási szellem teljesen szünetelt, akkor azt hiszem, nem kell tovább bizonyítanom, hogy micsoda kára volt az országunk az obstrukcióból.

De erkölcsi kára is volt. Először megrendítette a magyar alkotmány folytonosságába vetett bizalmat, megingatta a parlamentarizmus alapját, meglazította a kötelességérzetet, mert ahelyett hogy törvényeket alkotott volna (igaz!) elfecsegette az időt és az ország pénzét. Azok a jelenetek, melyek ott lefolytak, nagyon alkalmasak a felsőbbesek iránti köteles tisztelet meglazítására és az erkölcsök eldurvítására. Az ellenzéki pártok a 48-iki törvények védőiként szerepeltek s nem gondolták meg, hogy ép ezáltal szakították ki a parlamentarizmus alapját. Parlamenti alapul az, hogy nézeteltérés esetén a többségnek kell győznie. S ha ez az alapelv megszűnik, akkor vagy az anarkizmus vagy az abszolutizmus következik utána. (Ugy van, helyes!)

A kormány akkor a házszabályok módosítására határozta el magát, hogy a tanácskozás lehetősége biztosítható. Ebből a célból a miniszterelnök indítványozta, hogy egy 21 tagú bizottság küldessék ki. Mikor ez az indítvány beadott, az ellenzék maga is belátta, hogy a módosítás szükséges s csak egyesek lelkesedtek az obstrukcióért. Mit lehetett ezután várni. Azt, hogy az összes hazafiak vállvetve igyekeznek a parlamenti békét helyreállítani. De ezt nem tették. Nemcsak a bizottságban nem vettek részt, hanem annak kiküldését újabb obstrukcióval lehetetlenné tették.

Nem maradt tehát más hátra, mint vagy az országot tovább vergődni hagyni, vagy a parlamenti békét a kormánynak rendelkezésére álló eszközökkel helyreállítani. A kormány ez utóbira határozta el magát és november 18-án hozta azt az ismeretes határozatot, mely a szólásszabadság épségben tartása mellett a kisebbség terrorizmusát lehetetlenné teszi.

Én, uraim, röviden és szárazon mondtam el a tényeket, mert nem akarok a szenvedélyek felkorbácsolásával hódítani, hanem az igazság erejével akarok meggyőzni. Hát én megengedem, hogy lehetnek olyanok, kik jóhiszeműleg helytelenítik ezen határozatot és kételkednek annak törvényességében. Azonban nem látok semmi okot arra, hogy a közvélemény szenvedélyt felizgassuk. Mert a kormányt sem bosszúérzés, sem semmi más szennyes indokok nem vezették, mint a helyzet szánálása. (Élénk éljenzés) Hogy pedig az ugynevezett nemzeti követelésekért a kormány is hevül s azokat ildomos és okos módon megvalósítani akarja, felhozom a következőket:

1. A közös hadsereg a hatóságokkal magyar nyelven levelez, holott eddig német volt.
2. A lakományon magyar felírás van.
3. A katonai perrendtartás készen van s abban a magyar nyelv érvényesül.
4. A magyar honos tisztak Magyarországra helyeztetek át.

5. Az alapítványi helyek lényegesen megszorították a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg.

6. A magyar honvédség ágyúkkal lesz felszerelve.

7. Készen van az új katonai törvény, mely a két éves szolgálattal lényegesen könnyíti a népet.

8. A magyar darabant testőrség szervezve van.

9. A 48-as honvédek ellátási díja felemeltetett.

10. S hogy a nemzeti kegyeletnek is elég tétessék, ő Felsége elrendelte, hogy Rákóczy hamvai hazaszállíttassanak. (Éljenzés.)

Hát ezért, uraim, neveznek bennünket hazafülöknek?

Pedig 67 óta ily eredmények elérésével kevés kormány dicsekedhetik.

Most pedig hagyjuk el a politika áldatlan mezejét és térjünk át a gyakorlati élet terére. Én, uraim, sohasem tartoztam azok közé, kik a rideg anyagiasság emberei. Én szánalommal és megvetéssel fordultam el azoktól, kik eszményekért lelkesedni nem tudnak. De ha mi összes idonket politikai vitákra fordítjuk, ez az ország sohasem fog boldogulni. Az alkotmányért kell lelkesedni, de egy koldus nemzet legfőbb lelkesedni tud, de alkotmányát megvédeni sohasem. (Éljenzés.)

Magyarország lakosságának $\frac{3}{4}$ része mezőgazdasággal foglalkozik, tehát erre helyezendő a főszó. A mi mezőgazdaságunk az utóbbi időben szépen halad, de hol vagyunk mi a külföldi államoktól? Épen ezért, uraim, gazdasági ismereteket kell terjesztenünk, hogy a nép alsó rétegeiben is elterjesszük az okszerű és takarékos gazdálkodást. Fejlesztésünk kell az állattenyésztést, egyrészt, hogy a gazda ebből pénzeltjen, földjeit trágyáztassa s ezáltal biztosabb és bővebb termést biztosítson. A mezőgazdaságnak oly sok ágazata van, hogy mindegyiknek a kultiválása szükséges. Mert így meg van a lehetőség arra nézve, hogy ha az egyikből nincs is jövedelem, hát van a másikkól. Így például a tej, tojás, vaj, baromfi, gyümölcs révén ma sokkal több pénz jön az országba, mint a gabonából.

De hát nemcsak termelni kell, hanem az értékesítésről is kell gondoskodnunk. Eddigi piacunk Ausztria és Németország volt. Más piacról is kell gondoskodnunk, mert a védvamos irányzat mellett könnyen odajuthatnánk, hogy egyik-másik piacról kiszorulunk.

A földmívelési miniszteriumban jelenleg nagy tervek dolgoznak, melyek lehetővé teszik, hogy a külföldön terményeinknek új piacot szerezzünk. De ezek megvalósítására békés idő kell.

És most eljutottam beszédem azon részéhez, melyben módomban lesz inarral, kereskedelemmel és a városokkal foglalkozni. Ujabbán divattá vált az ipart és kereskedelmet ellentétbe állítani a mezőgazdasággal. Én ezt az emberi elme nagy megtévedésének tartom. Mert amennyire igaz, hogy a mezőgazdaság csak akkor boldogul, ha ipar és kereskedelem virágozik, mert hiszen az ipar dolgozza fel a mezőgazdaság termékeit s a kereskedelem értékesíti azokat, épúgy élteti a mezőgazdaság az ipart és kereskedelmet, mert hiszen tudjuk, hogy alig élhetnek meg, ha rossz a termésünk.

Azért az a helyes politika, hogy a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekei teljes harmoniában fejlesszenek. Ezen harmonia legjobb kifejezése a magyar nemzeti zászló hármas színe. A vörös jelképezi az ipart, mert tüzzel dolgozik, a fehér a kereskedelmet, mert annak békére van szüksége, a zöld a mezőgazdaságot, mert a zöld mező van a gazda uralma. A nemzeti zászló ezen hármas színében minden foglalkozásu ember megtalálja a maga színeit s mosor együtt látja lobogni a három színt, közös, osztatlan lélekkel lelkesedik a magyar nemzeti eszméért.

De itt a városokra is kell gondolnunk, mert ezek az ipar és kereskedelem gócpontjai. Hazánk székvárosa, Budapest rohamosan fejlődik és ez helyes, mert hiszen minden országnak kell, hogy egy hatalmas központja legyen, ahonnan a műveltség és tudomány szétárad.

De Magyarországnak az a baja, hogy a vidéki városok nem fejlődtek a fővárossal és nemelyik egészen lemaradt.

Az emberi szervezetnek a leghatalmasabb tényezője a szív, amely az éltető vért a testnek minden részébe eljuttatja. Az egészséges szíven kívül azonban kell hogy a többi szervek is epek és

fejlettek legyenek, hogy a szívből jövő vért befogadják és tovább adják.

Ezt a szerepet viszik a városok a gazdasági életben.

En először vagyok Nagybecskerekén (Éljen-zés) az önök szíves meghívása folytán. Hogy melyek ennek a városnak különös bajai, azt nem tudom, de hogy mik a vidéki városok bajai, azt tudom. Azt hiszem, majd módomban lesz azokat megismerni. És amennyiben működési körömből kifolyólag módomban lesz, mindenkor készséggel állok rendelkezésére a nemes és hazafias város közönségének abban, hogy ily irányú törekvéseiben mindenkor célt érjen. Kötelességemnek ismerem ezt annál is inkább, mert itt a délvidéken önök hazafias missziót teljesítenek és így joggal várhatják el az illetékes tényezőknek támogatását.

En nem tekintem önöket idegeneknek, mert mióta politikával foglalkozom — és már jó régen foglalkozom — mindig nagy figyelemmel kísértem a délvidéki kulturális mozgalmakat és az önök nemes törekvései engem mindig gyönyörködtettek, mert láttam, hogy a vidék minden polgára, nemzeti különbség nélkül, hiven teljesíti kötelességét és mily büszkén vallják magukat jó magyar hazafiaknak azok is, kik e hazának nem tőzgyökeres lakói, hanem azért szívből és lélekben mindig együtt éreznek velünk.

Uraim, Magyarországot a természet temérdek kincsével áldotta meg és mi mégis szegények vagyunk és pedig azért, mert az egész társadalom és állam nagyon sokszor nem a helyes irányban igyekszik kiaknázni ezen természeti kincseket. Mi dolgozni akarunk, mi teremteni akarunk, de erre mindenekelőtt békés állapotok szükségesek.

Pedig most olyan ez az ország, mint az ősz, mely ködével és zuzmarájával mindennap egy sárga lombot hullat a földre, ahelyett, hogy olyan volna, mint a tavasz, mely minden nap újabb és újabb rügyeket fakaszt. De mindezek dacára, uraim, nem esem kétségbe Magyarország jövője felett, hisz voltak itt már máskor is zavaros állapotok. En bízom a magyarok lelkesedésében, a mely ismét lehetővé fogja tenni, hogy itt békés viszonyok teremessenek. (Percéig tartó, szünni nem akaró éljenzés.)

A kormányelnök üdvözlése.

Az elnök indítványára a következő táviratban üdvözlök Tisza gróf miniszterelnököt:

Nagyméltóságú gróf Tisza István

miniszterelnök urnak

Budapesten.

A nagybecskereki szabadalvópárt Makfalvay Géza államtitkár urat ma, köztetszést aratott programbeszéde meghallgatása után, osztatlan lelkesedéssel jelöltnek proklamálta.

E programbeszéd elvei azonosak lévén Nagyméltóságod kormányzatának azon elveivel, melyeket mint helyeseknek és a haza boldogulására vezetőeknek elfogadtunk és magunkénak vallottunk.

Ujból örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Nagyméltóságod személye iránt tántoríthatatlan ragaszkodásunk, kormányzata iránt rendíthetetlen bizalmunknak adjunk kifejezést.

Hazafias üdvözléssel

Steinitzer Géza,

elnök.

Dr. Pollák Győző,

titkár.

Miután dr. Vászity Endre ügyvéd az államtitkár beszédjét a szerb ajku választóknak tolmácsolta, dr. Pollák Győző ügyvéd bendületes beszédében fejtegette a polgárság további teendőit. A beszédet zajos tetszés követte.

Végül az elnök köszönetet mondott a párttagoknak az élénk részvételért, s a jelen voltak, kik között közeletünk legkitünőbb tagjait volt alkalmunk észrevenni, a jelölt lelkes elzetésével oszlottak szét.

Ellenzéki programbeszéd. Dr. Várady Imre nagybecskereki ügyvéd, kit a becskereki ellenzéki polgárság kért fel a jelöltség elfogadására, vasárnap délelőtt mondta el programbeszédjét a „Korona”-szálló dísztermében. A teremben ugyan nagyszámú hallgatóság foglalt helyet, mely azonban csak csekély részben állott választókból. Dr. Várady hívei a Kossuth-nóta hangjai mellett kísérték délből haza.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Február 13. Közig. biz. ülés.

— **Személyi hír.** Nagybecskerek városának képviselőjelöltje, ki mint lapunk más helyén olvasható, tegnap mondta el programbeszédjét, vasárnap este utazott el Nagybecskerekéről. Az áll-műtárkét ez alkalommal is nagyszámú közönség kísérte ki a vasúthoz. A pályaudvaron Steinitzer Géza, mint a szabadalvópárt elnöke vett szívélyes búcsút Makfalvaytól, ki a tapasztaltak felett a leghízselgöbbsen nyilatkozott s e szavakkal búcsuzott a becskereki közönségtől: A viszontlátásra!

— **Névnep.** A nagyszentmikiósi kerület országgyűlési képviselője, Rónay Ernő folyó hó 12-én csütörtökön ünnepelte névnapját, mely alkalommal egy a központból, mint a kerületből számosan fejezték ki táviratilag üdvözléseiket a népszerű képviselőnek.

— **Makfalvay Géza államtitkár Felső-Muzslyán.** Nagybecskerekén időzése alkalmából Makfalvay Géza földmívelésügyi államtitkár felhasználta az alkalmat s Felső-Muzslyai telep községet látogatásával tüntette ki. Az államtitkár kíséretében kiutaztak Muzslyára Steinitzer Géza, a nagybecskereki szabadalvópárt elnöke, dr. Pollák Viktor pártjegyző, Sierban János jószágigazgató, Tarnay Károly földmívelésügyi miniszteri fogalmazó, Marton Andor g. e. titkár, a felső-muzslyai gazdakör elnöke, Benkovich Mihály gyógyszerész, Kovács Lajos, Reitter Oszkár városi főkapitány és Menyhárd István kincstári ispán. A muzslyaiak lelkes és díszes fogadtatást rendeztek az államtitkárnak és kíséretének. Mintegy 80 tagú lovasbandériummal és hosszú kocsisorral várták az érkezőket a község határában, hol zeneszó mellett és mozsárdörgés között történt a fogadtatás. Kovács községi bíró üdvözlötte a község szélén az államtitkárt. Muzslyára a bevonulás lelkes éljenzések között történt. A földmivészeknek száza leplek el az utat a merre a menet haladt s kísérték azt a község házáig. Itt Sóka Ignác, a községnek buzgó plébánosa üdvözlötte az államtitkárt meleg szavakkal, sűrűn megszakítva a teret egészen ellepő községi lakosok lelkes éljenzései által. Az államtitkár megköszönte a szíves fogadtatást s örömeinek adott kifejezést a felett, hogy személyesen is megjelenhetett Muzslyán, melynek különböző dolgaival már sokat foglalkozott s mindig öröm töltötte el, valahányszor a község e színmagyar lakosainak érdekében érdemlegeset tehetett. A beszéd után az államtitkár kíséretével meglátogatta Sóka Ignác plébánost, hol mintegy fél óra hosszat időzött. 12 óra után történt az eltávozás. Zeneszó, mozsárdörgés és a nép lelkes éljenzése kísért a távozókat, kiket a muzslyaiak igazán szívből származott meleg fogadtatásban részesítettek.

— **A gazdasági egyesület Makfalvaynál.** A megyei gazd. egyesület vasárnap d. e. 11 órakor testületileg tisztelt meg a körünlben időzött Makfalvay Géza államtitkárát. A küldöttséget Csekolics Endre grófnak, a megyei gazd. egyesület elnökének felkérése folytán Poroszkay Béla vezette az államtitkár elé. A küldöttségben megjelentek: Anna János, Bánlaky András, Bauer Henrik, Bielek Antal, Bezuk István, dr. Brájjer Lajos, Daniel Ferenc, dr. Dellimanics Lajos, dr. Grandjean József, Hertelendy Ferenc, Jankó Ágoston, Jakabházy Béla, Jenovay Zoltán, Marton Andor, Menezzer Lipót, dr. Pap Géza, Solymos Gusztáv, Steinitzer Géza, Szalay József, dr. Vincze-hidy Ernő. A gazdasági egyesület fiókját képező ecskai gazdakör tagjai közül Kögl Béla elnök vezetése alatt öt tag, a gazdasági egyesület tagját képező németnegyedbeli olvasókör tagjai közül Steyer István és Krumenacker József vezetése alatt tíz tag, a gazdasági egyesület fiókját képező felső-muzslyai gazdakör tagjai közül Szegfű Rudolf titkár vezetése alatt öt tag. Poroszkay Béla szép beszéddel üdvözlötte az államtitkárt, mire válaszólag Makfalvay Géza oly dicsérettel halmozta el megyei gazd. egyesületünket, melyre az egyesület, annak elnöksége és buzgó tisztikara, valóban büszke lehet. Kidomborította, hogy a torontálmegeyi gazd. egyesület munkássága révén az ország legelső egyesületei között foglal helyet. Ő már régóta kíséri figyelemmel az egyesület

hasznos és sokoldalú tevékenységét s arról győződött meg, hogy a t. m. g. e. nem hangzatos szavakkal iparkodott betölteni hivatását, hanem csendes és komoly munkával és éppen ennek tulajdonítja, hogy ma a t. m. g. e. az ország legtevékenyebb és első egyesületei között foglal helyet. A meggyőződésből fakadt elismerő szavakat a megjelentek jól eső örömmel és szíves éljenzéssel fogadták. Ezután a megjelentek bemutatása következett, kiknek mindegyikével az államtitkár beszélgetésbe bocsátkozott.

— **Gazdakör Keresztesen.** Patyi Péter állami tanító kezdeményezésére Keresztes községben a gazdasági ismeretek szélesebb körű terjesztése, az általános szellemi művelés emelése, a polgárok egyetértésének szilárdítása és a község jólétének előmozdítása érdekében egy 27 tagból álló gazdakör alakult meg. A kör alapszabályait most terjesztették fel jóváhagyás végett.

— **Gyilkosság.** Borzalmas gyilkosság történt az éjjel Nagybecskerekén. Popov Susanov Mihály helybeli 58 éves napszámost ugyanis ma reggel hozzátartozói a Csáky-utcában levő lakásának hátsó szobájában meggyilkolva találtak. A meggyilkolt ember csak nemrégiben került ki a fegyházból, a hol nyolc éven át raboskodott s az utóbbi időben szerzőtlődő természete által számos ellenséget szerzett magának s valószínű, hogy ezek egyike követte el a gyilkosságot. A gyilkosságról nyomban értesítették a rendőrkapitányságot és Berkes Lajos rendőrhadnagy, a bünygyi osztály vezetője azonnal megindította a nyomozást s értesülésünk szerint a rendőrség már nyomában is van a gyilkosnak.

— **Vasuti hírek.** A pancsova—petrovoszellői vasut részvénytársaság igazgatósága a múlt héten tárgyalta Hertelendyfalva és Szarcsova községek kérvényét a szarcsovai országot keresztezésénél létesítendő megállóhely iránt, de a határozathozatalt azon időre halasztotta, mikor majd a motorközlekedés tényleg életbe lépett. A motorközi közlekedés tárgyában bemutatott menetrendet, miután a motorjáratok csak Petrovoszellőig voltak tervezve, nem fogadták el, illetve a motorközlekedés megnyitásával Pancsova—Versce között naponta, a mostani vonatokon kívül még 2—2 motoros vonat indul, úgy hogy 5—5 vonat indul, illetve érkezik Pancsovára.

— **A gondatlanság áldozatai.** A szülői gondatlanság egyik elszomorító példájának hírével veszszük a szomszédos Bégaszentgyörgyörl. Mint levelezünk írja, Lar Mátás bégaszentgyörgyi földmives tegnap este nejevel elment a kocsmába mulatni, míg három kis gyermekét otthon a szobába zárta. Míg a szülők távol voltak, a lakásban ismeretlen okból tűz keletkezett. A bezárt gyermekek félelmükben segítségért kiáltottak, de mire a szomszédoknak sikerült az ajtót felfeszíteni, a szerencsétlen gyermekek már teljesen összeégtek. A gondatlan szülők ellen a hatóság megindította a vizsgálatot.

Kultur-estély.

— január 16.

A torontálmegeyi közművelődési egyesület vezetői örömmel és meglepéddel tekinthetnek vissza az első kultur-estélyre, mert ez oly erkölcsi és anyagi sikert hozott az egyesületnek, amilyenre a legvérmesebb tagok sem számítottak. A buzgó rendezőségnek sikerült egyik legnagyobb előköltönket, Ábrányi Emilt az estélyen való közreműködésre megnyerni s úgy az ő érdekesítő előadásai, mint Kiss Klára, egy nagy reményekre jogosító fiatal énekesnő énekszámai oly kiváló műsort alkottak, melyre élvezettel fognak visszagondolni az estélyen résztvevők.

Elsőnek Ábrányi Emil lépett a dobogóra, ki Jókai Móról írt értékes, formában pedig egy a költő-fejedelenkez, mint a felolvasóhoz méltó előadásával mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét.

Lelkas taps és éljenzés hangzott fel, mikor gyönyörű felolvasását befejezte.

A közönség rokonszenves tapsaitól fogadtatva lépett fel ezután Kiss Klára, egy bájos fiatal hölgy, hogy elénekelje Rosina hires koloraturáriáját a „Sevillai borbély”-ból. A kisasszony brillians koloraturája, pompásan sikerült staccato, gyönyörű futamai csakhamar meggyőzték a hallgatóságot arról, hogy a fiatal művész igen szép jövőnek néz elébe. A zugó tapsoknak engedve, még elénekelte ifjabb Ábrányi Emilnek, a költő nagytehetségű komponista — fiának egy kedves szerzeményét. Majd ismét Ábrányi Emil ragadta el a hallgatóságot néhány gyönyörű versének tökéletes előadásával, végül pedig ismét

Kiss Klára énekelt néhány dalt, melyek közül különösen Sullivan „A nő szív” kezdetű kerin-gője keltett frenetikus tapsot.

A közönség, melynek soraiban ott voltak: a választói között időző Makfalvay Géza államtitkár, dr. Dellimanics Lajos főispán, Jankó Ágoston alispán. Pap Géza országgyűlési képviselő, dr. Perisics Zoltán polgármester s közeletünk számos kitünősége, lelkes tapsokkal tüntetett egy Ábrányi Emil, mint Kiss Klára mellett, ki mellékesen megjegyezve a költő nevének, Wein Margit kitünő iskolájából került ki.

Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte, melyen a következő hölgyek vettek részt.

Asszonyok: Banyai Jakabné, Bauer Henrikné, Beck Gyuláné, dr. Billitz Béláné, dr. Brájer Lajosné, Burget Józsefné, dr. Dellimanics Lajosné, Deutsch Jakabné, Edenburg Lajosné, dr. Eibeschitz Miksáné, Engelsmann Lajosné, Faur Kornélné, Fehér Gézáné, dr. Fialowski Béláné, Fleischmann Józsefné, Freund Lajosné, öz. Glatz Otóné, Gregor Karolyné, Grünbaum Frigyesné, Gyarfas Ödöné, dr. Gyorgyevics Milosné, Hegedüs Mórné, Hertelendy Ferenccé, dr. Iványi Mórné, Jankó Agostonné, Jemries Istváné, Kemény Simonné, Keresztes Aladárné, Kisné (Budapestről), Kohn Mórné, Kovács Péterné, Klein Bernátné, Klein Izidorné, dr. Klein Mórné, Knyaskó Lajosné, dr. Koczor Sándorné, Král Lajosné (Ókanizsáról), öz. Kuliffay Lajosné, Kvirsföld Lászlóné, öz. dr. Linyacszy Pálné, Löw Kálmáné, Lucsics Miklósné, dr. Mangold Samuné, Maron Andorné, Maurer Gyuláné, Mayer Rezsóné, Mihálovics Lászlóné, dr. Mihálovics Ödöné, dr. Nagy Dezsóné, Napholtz Agostonné, dr. Pacséri Karolyné, öz. Pálffy Imréné, dr. Perisics Zoltáné, Prépostffy Istvánné, Schwarz Lajosné, öz. Spiegel Jakabné, Stagelschmidt Jánosné, dr. Stassik Ferenccé, dr. Steiner Gyuláné, Steintzer Gézáné, Streitmann Antalné, Szentes Adolfné, Szilard Frigyesné, Szücs Gáborné, Trifunácz Milóné.

Leányok: Bakalovich Dóra, Balogh Eszti, Banyai Etelka, Deutsch Giza, Aranka és Margit, Edenburg Margit, Egresi Irén (Budapestről), Farkas Erzsike, Freund Berta, Gyorgyevics Danica, Helmbold Anikó, Hertelendy Annus (Párdányról), Hirtenstein Rózsika, Keresztes Margit, Kis Klára (Budapestről), Kovács Ilona, Krajcsik Elly (Privigyéről), Kubányi Janka (Párdányról), Messinger Karola, Mihálovics Juliska, Pálffy Eta, báró Pászthory Riza, Petrovics Zaid, Reitter Edit, Reosner Mädi (Nagykikindáról), Sajóviz Irma, Stassik Zaida.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

A miniszterelnök és a románok.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. távirata.) A miskolci küldöttség tegnap tisztelgett Tisza István gróf miniszterelnök-nél, aki a hozzá intézett beszédre válaszolva reflektált az ellenzék ama vádjára, mintha ő megegyezett volna a románokkal. Semmi megegyezésével — ugymond a miniszterelnök — nagyobb ellentétben nincs, mint a nemzetiségi agitáció üszkét dobni az országra s ezzel talán örökre megrontani a békés megértést a magyar és nem magyar között. Konstatálja, hogy a Janku-szoborra gyűjtött kilencezer koronát, melyet elődjétől átvett, a kultuszminiszter tanácsára közhasznú intézetre, a román leányiskola céljaira adta a múlt év őszén, anélkül, hogy megelőzőleg egyetlen román tényezővel is tárgyalt volna. A szebeni gyűlés dolgában is csak annyi történt, hogy az ottani főispánnak utasításokat adott, hogy a mennyiben ezen gyűlésen pusztán csak a választásról lesz szó, ne akadályozza meg annak megtartását, de ha olyasforma történik Szebenben, — ami úgy látszik meg is történt, hogy az állandó organizmus fenntartásáról, megújításáról van szó, teljes szigorral kell eljárni. Ha a túzó románok bele akarnak menni a választási küzdelembe, ő az összes alkotmányos eszközökkel megküzd velük. Seholy idegen ajku polgároknak egyénileg, egyháziilag és társadalmilag szélesebbkörű jogaik nincsenek, mint nálunk, de ezen állapot fenntartásának sarkalatos alapfeltétele, hogy minden hátsó gondolat nélkül ismerjék el, hogy ez az állam magyar, mely csak mint egysé-

ges magyar állam maradhat fenn. (Ugy van, úgy van!) A nemzetiségeknek a hatvanhatediki nemzetiségi törvényben nemzetiségi jogokat biztosítottunk, de kötelező ígéretet nem tettünk, hogy a törvényt meg nem változtatjuk, ha tapasztalni fogjuk azt, hogy ezzel ellenségeinknek adunk jogokat önmagunkkal szemben. Idáig ugyan még hála Istennek nem jutottunk, de most, midőn megkísérjük felemelni intő, kérő szavunkat, fontóják meg jól a nemzetiségek, hogy mi forog kockán

Beszéde további során kijelenti a miniszterelnök, hogy nem veszi rossz néven, ha románjaink szeretettel gondolnak a szomszéd, független Romániára, de nem szabad szem elől téveszteniök, — ugymond — hogy a független Románia fennállásának alapját képezi az, hogy a Duna völgyén oly nagyhatalom uralkodjék, melynek politikájára, a szabadságszerető magyar nemzet az irányadó. Ezt is kockára teszik eszeveszett agitációjukat, mely kell, hogy a magyar nemzetben is messzebbmenő elhatározásokat érleljen. (Általános zajos helyeslés.) Ennek pedig a miniszterelnök véleménye szerint csak úgy lehet elejét venni, ha kérielhetetlen szigorral lépünk fel minden oly agitációval szemben, mely a magyar nemzet erejét veszélyezteti. Ezután hivatkozik a miniszterelnök a népiskolai javaslatra, mely az által, hogy kötelezővé teszi a magyar nyelvet, nem foszt meg senkit a nemzetiségétől. De éppen a nemzetiségek akciója bizonyítja, hogy mennyire szükség van a parlamentji rend helyreállítására s ez még jobban meggyőzi őt eljárásának helyességéről.

A küldöttség a miniszterelnök beszédét mindvégig feszült figyelemmel hallgatta s a beszéd végeztével percekig ünnepelte Tisza István grófot.

A kereskedelemügyi miniszter programmbeszéde.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter tegnap tartotta meg a terézvárosi kerületben programmbeszédét a választópolgárok óriási részvétele mellett. A miniszter megérkezése után tomboló éljenzés fogadta, melynek lecsillapulta után a miniszter belekezdett programmbeszéde elmondásába, melyet sűrűn a jelen voltak zajos helyeslése szakított felbe.

A miniszter elsősorban a kiegyezéssel foglalkozik és kijelenti, hogy a 67-iki szabadelvű eszmék alkotójának, Deák Ferencnek az volt az első és legfőbb célja, hogy helyreállítsa a békét és a helyes egyetértést a király és nemzet közt. (Élénk felkiáltások: Éljen a király!) Ezt a békét nekünk most minden erővel fenn kell tartanunk és nem szabad könnyelműen megbontanunk, mert csak ezen az alapon lehetséges az ország egészséges fejlődése. Ezután áttért a miniszter a hadsereg magyarságának kérdésére, a melyet gróf Tisza István organikus uton úgy old meg, hogy ezen megoldás által biztosítva lesz nemcsak a legénység, hanem a tisztikar magyarsága is.

A miniszter ezután áttér a vidéki városok nagyfokú megterheltségére, melyen segíteni a kormánynak első gondját fogja képezni, majd pedig a legfontosabb közgazdasági kérdésekről beszél és pedig első sorban az ország kereskedelmi viszonyainak rendezéséről Ausztriával és a kül-államokkal szemben. Itt a hallgatóság feszült figyelme és zajos helyeslése közepette kifejti a miniszter nézetét az önálló vámterületre nézve, melyet ő nem tart teoretikus tantételnek, a mely szerint a kérdést vagy az egyik vagy a másik irányban el lehetne dönteni. Azt kell tekinteni, hogy mi előnyösebb az országra nézve. Zajos éljenzés követte ezután a miniszter ama kijelentését, hogy ő abban a percben, amelyben

arra a meggyőződésre jönne, hogy az Ausztriától való elszakadás hazánk gazdasági életére nézve kívánatos, nem haboznék az önálló vámterületért küzdeni

A miniszter ezután még sok megfigyelésre méltót mondott az iparfejlesztésről, továbbá a munkáskérdések rendezéséről s végül a hallgatóság szünni nem akaró, lelkes éljenzése közepette befejezte nagyjelentőségű programmbeszédét.

Tallian Béla Szegeden.

Szeged, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tallian Béla földművelésügyi miniszter, a szegedi I. kerület képviselőjelöltje tegnap délelőzre érkezett programmbeszédének elmondására. A pályaudvaron a szabadelvűpárt tagjai óriási számban jelentek meg és szünni nem akaró éljenzéssel köszöntötték a minisztert, kit a szabadelvűpárt nevében Pálffy Ferenc pártelnök üdvözölt. Tallian miniszter szép beszédben mondott köszönetet a szép fogadtatásért. Huszonöt esztendeje körülbelül annak, — mondja a miniszter — hogy ugyanezen a helyen a városnak későbbi rekonstruktor, boldogult Tisza Lajos, akkor, midőn Szeged városa fogadta, ezzel jött önök közé: „Eljöttem, mint primus inter pares, hogy önökkel dolgozzam”. Könyezve hallgattam akkor én is, mint önöknek szomszédja, ezt a kijelentést, ha eszembe jutnak e szavak, ismétlem azokat egy kis változtatással: én is eljöttem önök közé, nem mint primus inter pares, hanem mint egyenlő az egyenlők között, dolgozni a haza, dolgozni a város érdekeiért. Örömmel és készséggel engedtem az önök felhívásának, mert a kötelesegteljesítés kellemes azokkal a kikkel hosszú évtizedeken keresztül, a barátság kötött össze.

A miniszter ezután a lömeg megmegújuló éljenzése között kocsiba szállt s a párt vezérébéréitől követte a Tiszaszállóba hajtatott. A házak mindenütt fel voltak lobogóva s az utcákat sűrű tömeg lepte el, a mely a miniszter hoesiját, a merre csak elhaladt, lelkes éljenzéssel kísérte.

A bevonulás után a miniszter Szeged sz. kir. város küldöttségét fogadta, Lázár György polgármesterrel az élén, majd a megyei tisztikart s a miniszter kormánya alá tartozó hivatalokat Róck Iván műszaki tanácsos vezetése alatt.

A miniszter délután 4 órakor mondta el programmbeszédét, melyet zajos tetszéssel fogadtak. Tallian megválasztása bizonyos.

A pénzügyminiszter jubileuma.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. táv.) Lélekemelő kettős ünnep volt tegnap a pénzügyminiszteriumnak, a miniszterium új palotájának ünnepies átadása és Lukács László tízéves miniszteri jubileuma. Elsőnek a király üdvözölte Lukács Lászlót a nevezetes jubileum alkalmából, amennyiben ő felsége megleghangu táviratban teljes elismeréssel emlékszik meg Lukács kiváló és felette sikeres szolgálatairól

Az új pénzügyminiszteriumi palota ünnepélyes átadása délelőzre ment végbe. A minisztert megérkezése után Fellner építész üdvözölte lelkes beszédben, amelynek befejezte után átadta a miniszternek a palota kulcsát. A miniszter átvevén a kulcsot, örömeinek adott kifejezést, hogy a palota befejezése összeesik egy reá nézve kedves időponttal, miniszterségének tízéves fordulójával. Azon óhajással fejezi be beszédét, vajha a szép épület a mostaninál boldogabb időben hirdetője legyen a magyar dicsőségnek sok évszázadon át. Az átadási ünnep után a miniszterium tisztikara összegyűlt az épület nagy tanácskozási termében, ahová küldöttségileg meghívták Lukács Lászlót. A belépő minisztert zajos éljenzés követte, melynek lecsillapulta után Popovics Sándor államtitkár üdvözölte

öt tíz éves jubileuma alkalmából. A miniszter meghatározta az ovációt és beszéde folyamán kijelentette, hogy ha tíz éves miniszterségének voltak sikerei, azok nagyrészt a miniszterium személyzetének ügybuzgó, lelkes támogatásának köszönhető.

A miniszter beszédére felhangzó lelkes tetszésnyilvánítások közben lehullott a lepel a nagyterem középső festett ablakáról, a melyen pompás kivitelben látható lett Lukács László sikerült arcképe a következő aláírással: „Lukács Lászlónak, e palota létesítőjének, tíz éves minisztersége emlékéül.”

József főherceg állapota.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből táviratozzák: A beteg József főherceg az elmúlt éjjelt meglehetősen jól töltötte, amennyiben álmát mi sem zavarta meg. A kiadott orvosi jelentés szerint a főherceg állapotában semmiféle változás nem állott elő. A táplálkozás kielégítő.

Felrobbant gázgyár.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy Debrecenből érkező távirat szerint az ottani gázgyár tisztító-kazánja tegnap felrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy az egész gyárépület összeomlott s így a város este világitás nélkül állott, ami nagy zavarokat okozott. A robbanás okát s azt, hogy a szerencsétlenségnek emberélet eset-e áldozatai, eddig még nem állapították meg.

Leégett gyár.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadkáról táviratozzák, hogy az ottani Löwy-féle keményítőgyár az éjjel hirtelen kigyuladt s dacára a kivonult tűzoltóság megfeszített munkájának, porig leégett. A kár mintegy 60.000 korona. A tűz keletkezésének okát eddig még nem sikerült megtudni s így a vizsgálat folyik.

Merénylet Tressor rendőrfőnök ellen.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Moszkvából sürgönyzik, egy ottani egyetemi hallgató tegnap a Miklós-pályaudvaron merényletet követett el Tressor volt orosz rendőrfőnök ellen. A merénylet megleste, midőn Tressor megjelent a pályaudvaron s revolverből háromszor rálőtt a rendőrfőnökre, a golyók azonban nem találtak.

Az orosz-japán háború.

Az oroszok támadása.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Az orosz csapat, mely Niucsvangot megtámadta, kétezer főből állott.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az oroszok tegnap este 8 órakor kétségbeesett támadást intéztek a japán vonatszakszakra. A harc egy darab ideig változó szerencsével folyt, később azonban a japánok erősítést kaptak s így sikerült nekik a támadást visszaverni. Ez alkalommal az oroszok hatvankét, míg a japánok csak két embert veszítettek.

Kuopatkint visszahívják.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Londonból sürgönyzik: A „Daily News” jelentése szerint a cár Kuopatkint vissza fogja hívni a harcterről, mert Szentpétervárott nincsenek megelégedve eddigi működésével. Kuopatkint utódjául a katonai körökben Sukomsinov tábornokot emlegetik.

Hataridő-üzlet.

Budapest, január 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak kissé emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.80	—
Buza (októberre)	8.60	—
Tengeri majusra	7.45	—
Zab (áprilisra)	7.03	—
Rozs (áprilisra)	7.70	—

Nyiltér.*

NESTLE Legfőkeletesebb tápszer-csecsemők részére.

Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülésznek proba dobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** féle főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

(18b-3.2)

* Az a rovai alatt közöltéket nem vállal felelősséget

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 19. A „Második német-eleméri takaré- és előlegszövetkezet” közgyűlése.
Január 21. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
Január 21. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
Január 22. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 22. A „Nagykomlói Népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 24. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos Központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
Január 28. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Nagybecskereki takaré- és előlegegyület, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Torontál-ozorai (Uzdini) Első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 3. A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
Február 5. A „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Első torontál-szécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 12. A „Nagyteremiai takarékpénztár” közgyűlése.
Február 19. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

Meghívó.

A Nagybecskereken székelő **Közgazdasági Bank** mint **Részvénytársaság** t. c. részvényesei az 1905. évi február hó 4-én délután 3 órakor az intézet helyiségében (Kinizsy-utca) tartandó

II. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívhatnák

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A zárszámadások előterjesztése, az évi mérleg, nyereség- és veszteség-számla megállapítása.
5. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása
7. Igazgatósági javaslat az alaptőkének 200.000 koronáról 400.000 koronára való felemelése tárgyában.
8. Netáni indíványok. (Keresk. törv. 177. §.)

91-1.1

Az igazgatóság.

A mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 12. §-a értelmében az **intézeti pénztárnál nyolc nappal a közgyűlés előtt** letétbe helyezni, a letett részvényekről kiadott elismervény a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Rámpás

literenkint 28 krajcár kapható (31-x.8)

Dr. Brájer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Pancsovai főszolgabírószáktól.

143. szám 1905.

86-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett franzfeldi községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 1080 korona évi fizetés, két öl kemény tűzifa és jelenleg 3 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló természetbeni lakás élvezete van egybekötve.

Felhívhatnák mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírószághoz folyó évi január hó 25. d. u. 5 órájáig küldjék be.

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pancsován, 1905. január hó 11-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Az aradáci lecsapoló-társulat közgyűlése a társulat céljaira elfoglalt területek kisajátítását elhatározván, a kisajátítási terv és összeírás körüli mérnöki munkálatok elkészítése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom azon mérnök urakat, kik ezen munkálatokra vállalkozni kívánnak, hogy ajánlataikat legkésőbb **1905. évi február hó 1-ig** hozzám benyújtsák.

Az ajánlat elfogadása iránt a határozatot a közgyűlés magának tartotta fenn.

A munkálatok terjedelme iránt tájékozást s felvilágosítást nyerhetnek **Reitter Oszkár** urnál, Magyar-utca 251/11. sz. alatt.

Nagybecskerek, 1905. évi január hó 12-én.

Balas Iván,
társulati elnök.

(88-3.2)

Kiadó lakás.

A Kinizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club”-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(32-x.6)

Bérbe adom

azonnal, esetleg eladom

H Á Z A M A T,

amely egy lakásból áll, 5 szoba, villamvilágítás bevezetve, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és fűkamra. Parkírozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. **KRSZTICS JOHANNA**, a mellette levő házban, vagy levélileg alólírott

Krsztics János
ügyvéd,
Módoson.

48-x.9